

KĀLEBS: DZĪVE GAIDĀS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

4. Moz. 13,14; Joz. 14; Soģu 1:12-15.

ATMIŅAS PANTS:

„Mana dvēsele gaida uz To Kungu vairāk nekā naktssargi uz rīta ausmu. Jā, tiešām, vairāk nekā naktssargi uz rīta ausmu. Israēl, ceri uz To Kungu! Jo Tā Kunga rokā ir žēlastība, un Viņa ziņā ir pestīšanas bagātība.” (2. Tim. 3:16,17)

Viņš piedzīvoja gan labus, gan sliktus laikus. Kālebs zināja, ko nozīmē atrasties verdzībā. Arī viņš piedzīvoja, kā Dievs Savā varenībā izveda israēliešus no Ēģiptes. Viņš redzēja, kā israēliešu priekšā paveras jūra, kas pēc tam nogremdē ēģiptiešu armiju. Viņš bija pie Sinaja kalna un redzēja, kā Mozus ierodas ar Dieva likumiem. Viņš viens no pirmajiem ieraudzīja Kānaānu. Labākos savas dzīves gadus viņš pavadīja klejojumos pa tuksnesi kopā ar pārējiem israēliešiem. Viņš piedzīvoja arī, kā nomirst lielākā daļa viņa paaudzes cilvēku. Visbeidzot kā vecs vīrs viņš iegāja Kānaānā. Pat tad viņš izrādīja drosmi un ticību Dievam.

Kālebs, šķiet, ir vadonis, kurš vairāk darbojas aizkulisēs, nevis priekšplānā. Šonedēļ mācīsimies no viņa klusā vadības stila. Mēs iepazīsim lielisku vadītāju, kurš gatavs riskēt un vadīt ar savu piemēru; dāsnu cilvēku, kurš iedrošina attīstīt vadītāja spējas jaunākos cilvēkos. Mēs pētīsim ne tikai daudzas pozitīvas Kāleba rakstura iezīmes, bet arī stāstu, kas ir aktuāls pasaules noslēguma laikā dzīvojošajiem, kas gaida ieiešanu debesu Kānaānā.

Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 9. oktobrī.

„FAKTI”

Israēlieši nesēn bija pametuši Ēģipti. Pāranas tuksnesī, netālu no Kānaānas, uzslīetas teltis. Visi ar nepacietību alkst uzzināt ko vairāk par zemi, kas drīz kļūs par viņu mājvietu. Dievs pavēl izvēlēties 12 izlūkus. Kālebs tiek izvēlēts kā Jūdas pārstāvis no tiem divpadsmit, kuri veiks izlūkošanas misiju Kānaānā. Izlūki Kānaānā izmeklējot pavada četrdesmit dienu un visbeidzot atgriežas un ir gatavi sniegt ziņojumus.

Izlasiet 4. Moz. 13:26 - 14:2. Ko, pamatojoties uz šo stāstu, varam uzzināt par dzīvošanu ticībā, nevis balstoties uz redzēto? _____

Izlūki atnesuši parādīt lietas, ko var redzēt, saost, izgaršot. Lai gan visiem 12 izlūkiem bija pieejami tie paši fakti, katrs veica atšķirīgus secinājumus. Desmit no šiem divpadsmit izlūkiem faktu par auglīgo zemi un varenajām pilsētām iztulkoja kā zīmi, ka viņi ir nolemti, ka tādiem kļūstošiem bijušajiem vergiem kā israēliešiem nav iespējams iekarot šādu zemi. Šķiet, ka viņi pilnībā aizmirsā, ka viņi pat neatras tos pie Apsolītās zemes robežas, ja nebūtu Ēģiptes sodību brīnuma, Sarkanās jūras šķērsošanas, ūdens no klints, kā arī ikdienišķās mannas, ko vairāk kā gadu viņi saņēma no Dieva. Dievs to visu viņu labā paveica, tomēr viņi nezināmu iemeslu dēļ Viņam un Viņa apsolījumiem neuzticējās. Izlūki paļāvās uz to, ko redzēja, nevis uz Dieva apsolīto. Arī mums ir viegli iekrist līdzīgās lamatās.

Tas, ko redzam un kā redzēto tulkojam, var izraisīt ļoti tiešas personīgas sekas. Mūsu „faktu” tulkojums veido ikdienas lēmumu pamatus, un bieži šie „fakti” ir mijiedarbībā ar mūsu emocijām. Ideja, ka varam ticēt, kam gribam, bet, ka šī ticība neieietekmēs to, kas esam un ko darām, ir mīts.

„Faktu” izskatīšana bez Dieva Vārda novedīs pie tulkojumiem, kas norādīs uz ceļu, kas aizved projām no Dieva, uz neticību. Faktu uztveršana kopā ar Dievu radīs pierādījumus, kas mums palīdzēs uzticēties Dievam un stiprinās ticību Viņam.

Kādēļ tik viegli ir dzīvot, balstoties uz redzēto, nevis ticībā? Kad jūs pēdējo reizi sastapāties ar ko līdzīgu kā šīs dienas pārrunu tēmā? Kā jūs reaģējat? Ko no savas reakcijas un tā visa, kas sekoja pēc tam, iemācījāties par uzticēšanos Dievam un Viņa apsolījumiem, neskatoties uz šādiem „faktiem”? _____

ĪSTAJĀ BRĪDĪ BŪT NELOKĀMAM

Ne vienmēr ir viegli izcelties un būt nelokāmam. Grupas izdarītajam spiedienam piemīt milzīgs spēks. Tūkstošiem līdzjutēju, kas atbalsta savu komandu, gaviles ir neappraktāms enerģētisks spēks, kas pretiniekos iededz bijību, pat bailes. Lielākā daļa no mums neuzdrošinātos šāda pūļa vidū skaļi paust atbalstu pretinieku komandai vai plivināt pretinieku komandas karogu. Tieši tādēļ sporta spēlēs, piemēram, futbolā, dažādu komandu līdzjutējus spēles laikā nošķir citu no cita. Tiem sastopoties, veselais saprāts izzūd, un šī satikšanās bieži beidzas ar vardarbību.

Israēliešiem tā nebija spēle. Šķita, ka tiek apdraudēta viņu nākotne un izdzīvošana, un viņi visi raudāja. Droši vien redzēt tūkstošiem cilvēku vienkopus raudot ir visnotaļ aizkustinoši. Tad pēkšņi ierunājas Kālebs, kurš parasti turējies atstatus.

Izlasiet 4. Moz. 13:30. Ko no šīs rakstu vietas varam uzzināt par Kālebu un uzticēšanos Dieva apsolījumiem? _____

Informāciju iespējams pārraidīt dažādi. Tas, kā kaut kas tiek pateikts, ir tikpat svarīgi kā pateiktais. Kālebs, neiesaistoties strīdos un publiski neaizvainojot desmit neticīgos izlūkus, izrāda stingru raksturu. Viņš drosmīgi uzrunā tautu un aicina uzticēties un rīkoties. Tomēr cilvēki to nevēlas dzirdēt. Viņi jau ir izdarījuši secinājumus un spriedumus un mēģina nomētāt Mozu, Jozuu un Kālebu ar akmeņiem.

Izlasiet 4. Moz. 14:1-10, 20-24. Kā šeit atainots Dieva Vārda noraidīšanas un tādējādi nepareizu „faktu” interpretācijas gala rezultāts? _____

Kālebs droši vien jutās dziļi vilies. Viņš redzēja labo zemi. Viņš bija uzticīgs un gatavs turp doties. Bet citu vainas dēļ viņam vēl 40 gadu bija jāpavada klejojumos tuksnesī. Tomēr Kālebam piemita dziļa kopības izjūta un viņš saprata, ko nozīmē būt daļai no viena veseluma. Viņš vadīja ar savu piemēru un drosmi. Viņš nenoskēlās un neaizsāka jaunu kustību. Tas, ka, sastopoties ar problēmām vai ticības trūkumu, cilvēki vienkārši dodas projām, ir mūsdienu fenomens, nevis bibēliski pamatota rīcība. Kālebs iemieso cilvēku, kurš izturēja pat soda gadu laikā, neglabājot sevi pārākumu pret apkārtējiem – “Es taču jums teicu!”.

Kā jums nācies ciest citu cilvēku izdarīto slikto izvēļu dēļ? Kā jūs šajā situācijā reaģējāt? _____

DIEVA APSOLĪJUMI

Pagājuši četrdesmit gadu. Israēlieši šķērsojuši Jordānas upi, nokļūstot Apsolītajā zemē. Viņi uz Apsolīto zemi raudzījās, līdzīgi kā izsalkušie skatītos uz bagātīgi klātu galdu. Pie ugunsкура galvenie sarunu temati ir, kur atrodama labākā zeme un kurš to saņems. Mozus jau iepriekš, pirms ieiešanas Apsolītajā zemē, bija paredzējis iespējamās iekšējās cīņas, tādēļ atstājis tiešu norādījumus zemes sadalīšanai. Šis process īsumā aprakstīts Joz. 14.

Izlasiet Joz. 14. Ko Kālebs lūdz? Kāpēc? Ko tas liecina par viņu un viņa ticību? _____

Pēkšņi, zemes dalīšanas laikā, Kālebs pauž lūgumu arī viņam piešķirt zemi. Šī zeme būtu paredzēta nevis viņa ciltij, bet viņam personīgi. Sākumā Jozuas un Kāleba, divu vecāko israēliešu vīru, saruna šķiet nedaudz neparasta. Lai gan Kālebs uzstāj, ka ir stiprs un gatavs cīņai, viņš visupirms vēlas pieņemt Dieva doto apsolījumu.

Acīmredzams, ka Kālebs nebaidījās pieņemt Dieva apsolījumus. Kāleba lūguma motivācija nav savtīgas ambīcijas. Šajā vecajā vīrā dziļi iesakņojies „saņemt, lai dotu” princips. Kālebs nepieprasīja auglīgākos, jaukākos īpašumus; tieši pretēji, viņš izvēlējās Anakas milžu dēlu apdzīvoto reģionu. Citiem vārdiem sakot, zeme, kuru viņš vēlējās iegūt, vēl nebija iekarota. Tieši šo milžu dēļ četrdesmit gadu atpakaļ israēlieši bija tik ļoti nobijušies (4. Moz. 13:33).

Iespējams, Kālebs vēlas pārliecināties, ka šī paaudze nepieļaus savu senču kļūdas. Tādējādi Kālebs ticību Dievam izrāda, izvēloties izaicinošāko, nevis vieglāk iegūstamo teritoriju.

Atkal Kālebs vada, rādot labu piemēru. Viņš šajā procesā dara zināmu pareizo rīcību. Joz. 15. nodaļā atspoguļotas Kāleba uzvaras. Viens vecs cilvēks, kurš uzticējās Dievam, uzvarēja un iekaroja zemi, no kā vesela tauta bija baidījusies.

Izlasiet Joz. 14:14. Ko nozīmē kalpot Dievam no visas sirds? Kas mūsu dzīvē, ja no tā regulāri neatsakāmies, ir šķērslis, lai arī mēs tā varētu rīkoties? _____

MANTOJUMS

Ir kultūras, kurās vecums tiek cienīts un vecāka gadagājuma cilvēki ir veiksmīgi integrēti sabiedrībā un uzskatīti par vieduma iemiesojumu. Citās kultūrās valda uzskats, ka pensionāri vairs nav produktīvi, tādēļ viņi tiek ignorēti un atstumti. Šķiet, ka pasaulē aizvien vairāk izplatās otrais modelis. Kālebs ir lielisks piemērs tam, ko iespējams sasniegt arī dzīves otrajā pusē.

Kālebs neizrāda galējības, kuras parasti saista ar pensijas vecumu. Viņš neļauj citiem sevi iespaidot sava vecuma dēļ. Viņš nepadodas, neatsakās no dzīves un nenorobežojas. Viņš neizmanto savu vecumu kā aizbildinājumu, lai neiesaistītos kopienas dzīvē. Viņš arī par katru cenu neturas pie savas pozīcijas un neuzskata katru kāda jaunāka cilvēka centieni par personīgu apdraudējumu.

Kas Ps. 92:12-15 rakstīts par vecumu? _____

Reiz kāds ir teicis, ka Dievam nav mazbērnu. Tas, ka Dievs ir manu tēvu, priekšteču Dievs, vēl nenozīmē, ka Viņam ar mani ir attiecības. Kālebs zināja, ka katrai paaudzei jāpiedzīvo personīgā pieredze ar Dievu. Israēlieši gan kā tauta, gan arī katrs personīgi nevarēja dzīvot, vienīgi atceroties Ēģipti vai pat viņu vecāku piedzīvoto tuksnesi. Kālebs par savu pienākumu uzskatīja radīt jaunākai paaudzei atbilstošu vidi pirmo ticības soļu speršanai.

Balstoties uz Soģu 1:12,13, kādu pieredzi Kālebs vēlas veicināt? Kā viņš to paveic? _____

Jūdas iedzīvotāji pārņēma savā vadībā savu zemi. Jūda un Simeona ciltis sadarbojas un ticībā sastrādājas, lai piedzīvotu Dieva apsolījumu piepildīšanos. Bet, nonākot saskarsmē ar nocietināto pilsētu Kirjat-Seferi, viņi sastapās ar milzīgu izaicinājumu. Pateicoties arheoloģijai, pieejamas plašas zināšanas par vēlinā bronzas laikmeta Palestīnas nostiprināšanās sistēmām. Tomēr tā vietā, lai koncentrētos uz sienām, Kālebs uztver šo izaicinājumu kā iespēju izaugsmei. Tieši šeit ir iespēja paļauties uz Dieva apsolījumiem un uzvarēt. Lai gan, iespējams, mums tas izklausīsies dīvaini, Kālebs piedāvāja lielisku stimulu. Tas, kurš iekaros pilsētu, kļūs par viņa znotu. Kāleba brāļa dēls Otniēls uzņēmās šo izaicinājumu (Soģu 1:13) un Dievs viņam dāvāja uzvaru. Kāleba audzināšanas dēļ ir dzimis jauns varonis. Vēlākos gados Kāleba ieguldījums atmaksājās ar uzviju. Dievs šo jauno vīrieti izmantoja kā Israēla pirmo soģi un atbrīvotāju (Soģu 3:7-11).

Kā ir izmainījusies jūsu attieksme, kļūstot nobriedušākiem? Ko jūs gadu gaitā esat apguvuši? Kā būtu iespējams izvairīties no tā, lai, gadiem ritot uz priekšu, mēs vienkārši dziļāk neieslīgtu sliktos paradumos un attieksmēs?

BRĪVI DOT

Izlasiet Soģu 1:14,15. Kas vēl šajā rakstu vietā atklāts par Kāleba raksturu?__

Israēliešiem mantojums bija ļoti svarīgs. Īpašums, kas cilvēkam piederēja un ko varēja nodot nākamajām paaudzēm, tika uzskatīts par savas dinastijas nodrošināšanas veidu. Patiesībā tas bija tik svarīgi, ka tika izstrādāti detalizēti likumi, kā noteikt mantinieku gadījumos, ja nomirtu kāds bezbērnu vīrietis, lai tādējādi nodrošinātos, ka kāds pieņemtu šī cilvēka vārdu un turpinātu viņa pēctecību (skat. Levītu likumus 5. Moz. 25:5-10).

Domājams, ka, ņemot vērā viņa vecumu, arī Kālebs domāja par savu mantojumu. Vēlākie ģenealoģiskie dokumenti parāda, ka Kālebam bija dēli. Viņš droši vien tiem vēlējās atstāt pēc iespējas vairāk. Lai gan Aksa bija viņa meita, jebkura zeme, kas viņai tiktu piešķirta, automātiski izzustu no Kāleba tiešās ģimenes un kļūtu par viņas vīra īpašumu daļu. Mēs nezinām, kādēļ Aksa lūdza zemi, bet fakts ir, ka, ņemot vērā visu iepriekšminēto, atteikums to viņai piešķirt būtu pieņemama un tolaik valdošajām normām atbilstoša rīcība sava mantojuma nodrošināšanai.

Pārsteidzoši, ka Kālebs viņai piešķir ne tikai tīrumu, bet arī avotu vietas. Un ne tikai vienu avotu, bet gan augšējo, gan apakšējo avotu.

Dāsnums darbojas abos virzienos. Sal. pam. 11:25 sacīts: „Dvēsele, kas bagātīgi svētī citus, taps stiprināta, un, kas bagātīgi veldzē citus, arī pats kļūs veldzēts.” Ja neesam gatavi brīvi dot, iespējams, tā ir zīme, ka mēs vēl neesam paši saņēmuši.

Kā šis stāsts varētu ietekmēt mūsu garīgo dzīvi, piemēram, piedošanas jomā?
Izlasiet Mat. 6:15 un 18:21-35. _____

Mēs varam dot tikai to, kas mums ir. Nespēja piedot ir droša zīme, ka neesam pieņēmuši Dieva piedošanu mums. Kālebs saņēma Dieva svētības un ar prieku tajās dalījās. Viņa izrādītais dāsnums pārsniedza tā laika sociālās normas.

Cik dāsni jūs esat ar to, kas jums ir? Vai jums šķiet, ka jo vairāk ir, jo vairāk vēlaties dalīties ar citiem vai tieši pretēji – jūs labāk visu krājat un nevienam nedodat? Kā iespējams iemācīties ar prieku dot no sevis citu labklājības veicināšanai?

TURPMĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kāleba ticība tagad bija tāda pati kā toreiz, kad viņa liecība nonāca krasā pretrunā ar izlūku ļaunajām vēstīm. Tas bija ticējis Dieva apsolījumam, ka Viņš ievedīs savus ļaudis Kānaānas zemē, un šajā lietā pilnīgi paļāvās uz Kungu. Kopā ar tautu viņš ilgi klejoja tuksnesī un dalījās ar vainīgajiem nepiepildītajās cerībās un grūtībās; tomēr nekad nesūdzējās, bet slavēja Dieva žēlastību, kas viņu nepameta tuksnesī, kad visi citi brāļi nomira. Visās tuksneša ceļojuma grūtībās, briesmās un mocībās, kā arī visos kara gados, kopš ieiešanas Kānaānā, Kungs viņu bija pasargājis, un tagad, kad tam jau bija pāri astoņdesmit gadiem, viņa spēki nebija samazinājušies. Viņš neprasīja zemi, kas jau uzvarēta, bet gan to vietu, kuru kādreiz izlūki, vairāk nekā jebkuru citu, uzskatīja par neieņemamu. Ar Dieva palīdzību viņš tieši šo cietoksni gribēja izraut varenajiem milžiem, kuru spēka priekšā sagrītojās Israēla ticība. Ne tieksme pēc goda vai slavas lika Kālebam izteikt šo lūgumu. Drosmīgais un daudz pieredzējušais karavīrs vēlējās ļaudīm rādīt piemēru, ar ko tiktu pagodināts Dievs un arī citas ciltis iedrošinātas ieņemt to zemi, kuru viņu tēvi uzskatīja par neuzvaramu.” (Elena Vaita, „Sentēvi un pravieši,” 429. lpp. latv. izd.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Mūs kā kristiešus nemitīgi apber ar faktiem, kas tiek interpretēti tā, lai būtu pretrunā ar mūsu ticību. Ievērojiet, šeit atslēgas vārds ir „interpretēti”. Kā mēs šos izaicinājumus varam konfrontēt, sevi nenostādot muļķa lomā un saglabājot savu cieņu?

2. Pārdomājiet atziņu, ka mēs „faktus” ne vienmēr skaidrojam pareizi. Piemēram, skatoties uz kādu vielu, redzam, ka tā ir cieta; tomēr, patiesībā, viela gandrīz visa sastāv no tukša gaisa. Skatoties uz zemi, izdarām secinājumus, ka tā ir nekustīga, tomēr tā kosmosā kustas ļoti ātri. Mēs varam atrasties noslēgtā, tukšā telpā un neko nedzirdēt, lai gan patiesībā gaisā notiek dažādu radio viļņu pārraide, kuru mēs ar neapbruņotu ausi vienkārši nevaram dzirdēt. Ko no iepriekšminētā varam secināt, ko nozīmē dzīvot ticībā un nevis pamatojoties uz redzēto?

3. Pārdomājot Kāleba dzīvi, kā varam audzināt un palīdzēt veidoties jauniem ticīgajiem, jauniešiem un bērniem, lai viņi mūsu draudzēs spētu ieņemt vadošus un atbildīgus amatus?

4. Pat neskatoties uz viņu milzīgajiem grēkiem un kļūdām, Kālebs savu tautu nepameta. Ko tas māca mums, Septītās dienas adventistiem, šodien?